

ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Αθήνα, 27 Ιουλίου 2011

Θέμα: Άρθρα 181, 182 και 183 του σ/ν «για τη Λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» του ΥΠΕΚΑ

Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές,

Επιθυμούμε να εκθέσουμε τον προβληματισμό της οργάνωσής μας για ορισμένες ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο σχέδιο νόμου «για τη Λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

WWF Ελλάς
Φιλελλήνων 26
105 58 Αθήνα
Τηλ.: 210 331 4893
Fax: 210 324 7578
www.wwf.gr

Δεδομένου του καταιγισμού από νομοθετικές πρωτοβουλίες με σαφείς περιβαλλοντικές διαστάσεις που λαμβάνει χώρα τους τελευταίους μήνες, δυστυχώς μας ήταν αδύνατη η ολοκληρωμένη εξέταση του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου. Θεωρούμε όμως απαραίτητο να εστιάσουμε τουλάχιστον στα άρθρα 181, 182 και 183. Τα άρθρα αυτά επιχειρούν σοβαρές και περιβαλλοντικά επισφαλείς τροποποιήσεις της δασικής νομοθεσίας, διαιωνίζουν ένα μεταβατικό και εκτός σχεδιασμού καθεστώς για τη μεταλλευτική και λατομική δραστηριότητα και ανατρέπουν σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ειδικότερα, επισημαίνουμε τα εξής:

1. Άρθρο 181

Οι προτεινόμενες διατάξεις για την απόθεση καταλοίπων εντός δασών και δασικών εκτάσεων:

(α) επεκτείνουν τις επιτρεπτές επεμβάσεις στα δάση-δασικές εκτάσεις, προσθέτοντας σε αυτές μία ακόμα δραστηριότητα με μεγάλες ανάγκες σε χώρο·

(β) αλλάζουν τους κανόνες επέμβασης σε δάση ή δασικές εκτάσεις εντός των οριστικών (μεταλλευτικών) παραχωρήσεων, και αποδυναμώνουν τον εποπτικό ρόλο της δασικής υπηρεσίας, καθώς επιτρέπουν την επέμβαση χωρίς να τηρούνται οι προϋποθέσεις της δασικής νομοθεσίας [τώρα απαιτείται έγκριση επέμβασης και ΑΕΠΟ, ενώ προτείνεται μόνο εισήγηση «των αρμόδιων υπηρεσιών», απόφαση ΥΠΕΚΑ και ΑΕΠΟ].

(γ) επιτρέπει έμμεσα την παραχώρηση δασών ή δασικών εκτάσεων «κατά κυριότητα» [57§5 περ. (γ) ν. 998/1979], καθώς οι εγκαταστάσεις καταλοίπων είναι μόνιμες, στους φορείς των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων.

(δ) προβλέπει διαδικασία που αποκλίνει από αυτή που προβλέπει η κοινοτική και η αντίστοιχη εθνική νομοθεσία [5 Οδηγίας 2006/21], η οποία απαιτεί σε κάθε

περίπτωση σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων [το οποίο, με την σειρά του, λαμβάνει υπόψη περιβαλλοντικούς παράγοντες όπως την «πρόληψη ή μείωση της παραγωγής αποβλήτων», την «διαχείριση των αποβλήτων κατά το στάδιο σχεδιασμού και κατά την επιλογή της μεθόδου εξόρυξης και επεξεργασίας του ορυκτού», την «προαγωγή της αξιοποίησης των εξορυκτικών αποβλήτων μέσω της ανακύκλωσης, της επαναχρησιμοποίησης ή της επαναξιοποίησής τους», την κάλυψη των κοιλοτήτων εκσκαφής και την αξιοποίηση του πολύτιμου επιφανειακού χώματος].

2. Άρθρα 182 και 183

Οι διατάξεις για την παράταση λειτουργίας λατομείων «αδρανών υλικών έξω από τις λατομικές περιοχές» [182, 183§2, «κατά τις διατάξεις του άρθρου 8§2(α) και (β)», που αφορούν την εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών έξω από τις λατομικές περιοχές]:

(α) κατ' αρχήν αγνοούν σειρά ακυρωτικών αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τις οποίες έχει ήδη κριθεί ότι «[η] θεσπισθείσα με τις διατάξεις του νόμου αυτού χρονική διάρκεια της κατ' εξαίρεση προσωρινής ανοχής λειτουργίας λατομείων εκτός λατομικών περιοχών ήταν επαρκής» [ΣτΕ 705/2006 (Ολομ.), ΣτΕ 1569/2005 (Ολομ.)].

(β) διαιωνίζουν, για τον συγκεκριμένο κλάδο, ένα μεταβατικό καθεστώς που διαρκεί από το 1987 –επί 24 χρόνια [«η προβλεπόμενη από το μεταβατικό αυτό καθεστώς χρονική διάρκεια της κατ' εξαίρεση προσωρινής ανοχής λειτουργίας λατομείων εκτός λατομικών περιοχών, κυμαινόμενη, κατά περίπτωση, από το έτος 1987 ή 1989 (περίπτωση δεκαετούς ισχύος άδειας που εκδόθηκε την ημέρα ενάρξεως ισχύος του Ν. 386/1976, δυνάμενη να παραταθή για μία διετία) έως το έτος 2004 (περίπτωση εικοσαετούς ισχύος άδειας που εκδόθηκε την τελευταία ημέρα ισχύος του νόμου αυτού), ήτοι από 3 ή 5 έως 20 έτη μετά τη θέσπιση του ανωτέρω κανόνα, ήταν επαρκής τόσο για την προετοιμασία των λατομικών επιχειρήσεων να μετεγκατασταθούν στις λατομικές περιοχές, όσο και για τη Διοίκηση για να τις καθορίσει. Η χρονική επέκταση του μεταβατικού καθεστώτος με τις διατάξεις των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 20 του ν. 2115/1993, και μάλιστα α) για όλα τα λατομεία - λειτουργούντα σε δημόσιους, δημοτικούς, κοινοτικούς και ιδιωτικούς χώρους-, ακόμα δε και για τα λειτουργούντα χωρίς άδεια, διότι αυτή είχε λήξει πριν την έναρξη ισχύος του ν. 2115/1993 και δεν επιτρεπόταν υπό το κράτος του ν. 1424/1984 η χορήγηση νέας, β) επί πλέον δε και με δυνατότητα επεκτάσεως των δραστηριοτήτων τους σε όμορες περιοχές, αναιρεί κατ' ουσίαν το σύστημα του νόμου για τη δημιουργία λατομικών περιοχών, κατά παράβαση της συνταγματικής αρχής της βιωσίμου αναπτύξεως και, συνεπώς, οι ανωτέρω διατάξεις δεν είναι εφαρμοστέες στο σύνολό τους...», ΣτΕ 705/2006 (Ολομ.), σκέψη 15η].

(γ) αναβάλλουν, για πολλοστή φορά, τον σχεδιασμό της λατομικής δραστηριότητας μέχρι το 2013, το νωρίτερο.

(δ) ανατρέπουν τον κανόνα ότι «[η] απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αποτελεί προϋπόθεση για την άδεια εκμετάλλευσης λατομείου αδρανών υλικών και η διάρκεια ισχύος της άδειας δεν μπορεί να εκτείνεται πέραν του χρόνου λήξης της ισχύος της πράξης έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων» [ΣτΕ 4441/2005], αντικαθιστώντας την ΑΕΠΟ με την «υποβολή αρμοδίως πλήρους φακέλου».

(ε) κατά συνέπεια, αποστερούν τη διοίκηση, και σε τελική ανάλυση το κοινό, από τη δυνατότητα να εκτιμήσει αν «από...[την] επέκταση, ...επέρχονται

ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον» [13§1 KYA 11014/703/Φ104/2003].

(στ) ισχύουν απαρέκκλιτα, ακόμα και για λατομεία εντός προστατευόμενων περιοχών, δασών και δασικών εκτάσεων, και περιοχών εντός των οποίων δεν προβλέπεται πλέον η εγκατάσταση των δραστηριοτήτων αυτών [βάσει Γ.Π.Σ., ή άλλων ιδιαίτερων χωροταξικών ρυθμίσεων].

(ζ) ειδικά για τα λατομεία εντός προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου Φύση 2000, αντιβαίνουν στο κοινοτικό δίκαιο [6§3 Οδηγίας 92/43].

(η) παραβιάζουν τις διεθνείς συστάσεις και προδιαγραφές που έχει οικειοθελώς νιοθετήσει ο εξορυκτικός κλάδος [MMSD, Διακήρυξη του Τορόντο], βάσει των οποίων απαιτούνται σε κάθε περίπτωση περιβαλλοντική αδειοδότηση, και επαρκή εποπτικά καθεστώτα.

(θ) συνεχίζουν μία «παράδοση» μεταβατικών καθεστώτων [τουριστικές εγκαταστάσεις, πτηνοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, ΔΕΗ] η οποία επιτρέπει σε έργα και δραστηριότητες με σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον να συνεχίζουν την λειτουργία τους στο διηνεκές, χωρίς να τηρούν τις ελάχιστες νόμιμες προϋποθέσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως ισχύουν για άλλους κλάδους.

Προσβλέποντας στις δικές σας, έστω και την ύστατη στιγμή, θετικές πρωτοβουλίες για βελτίωση του συγκεκριμένου σχεδίου νόμου στα ανωτέρω ζητήματα, παραμένουμε ευχαρίστως στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε άλλη διευκρίνιση.

Περισσότερες πληροφορίες:

Γιώργος Χασιώτης, Υπεύθυνος νομικής ομάδας, g.chasiotis@wwf.gr

Θεοδότα Νάντσου, Συντονίστρια περιβαλλοντικής πολιτικής, tnantsou@wwf.gr
